

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Sagsnr.: 2025 - 11108

Sum@sum.dk
cks@sum.dk

6. marts 2026

Høringssvar over udkast til forslag til lov om godtgørelsesordning for kvinder omfattet af antikonceptionssagen (spiral-sagen) i Grønland i perioden 1960-1991

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med vores [Retssikkerhedsudvalg](#) samt fagudvalget for [konfliktløsning](#).

Generelle bemærkninger

Lovforslaget udmønter aftale af 10. december 2025 om godtgørelsesordning for grønlandske kvinder omfattet af antikonceptionspraksis i spiralsagen i perioden 1960-1991. Aftalen er indgået med alle Folketingets partier, bortset fra Dansk Folkeparti og Borgernes Parti.

Det fremgår af lovforslagets indledning, at aftalepartierne er enige om bl.a., at kvinder omfattet af loven på tro og love skal erklære sig ”efter bedste erindring”, at kvinderne skal ”sandsynliggøre hændelsen”, og alle kvinder skal have det samme beløb på kr. 300.000. Kravene til kvindernes erklæring og dokumentationen for hændelsen må siges at være lempelige end sædvanligt, ligesom anvendelsen af et fast godtgørelsesbeløb på kr. 300.000 fremstår som en gunstig behandling af kvinderne. Det giver ikke Danske Advokater anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, at en gruppe borgere med åbne øjne behandles særlig fordelagtigt, hvor det som her skyldes, at der er tale om en helt speciel situation.

Advokatomkostninger

Efter lovforslagets § 5 skal Patienterstatningen ”i helt særlige tilfælde” kunne tilkende ”visse advokatomkostninger”, når advokaten har ydet ”nødvendig, væsentlig bistand til sagsoplysningen”, der medfører en ”ny og ændret afgørelse” fra Patienterstatningen, og når den manglende sagsoplysning ”ikke skyldes kvindens forhold”.

Danske Advokater bifalder, at der ”i helt særlige tilfælde” gives hjemmel til at dække advokatomkostninger, selv om Patienterstatningen som offentlig myndighed efter lovens § 3 er forpligtet til at oplyse sagen. Henset til kravet om ”helt særlige tilfælde”, og at Patienterstatningens oplysningspligt i sig selv kun kan efterlade få sager, der kan omfattes af ”helt særlige tilfælde”, må de

yderligere kumulative krav om ”nødvendig, væsentlig bistand til sagsoplysningen” og ”ikke skyldes kvindens forhold” kunne udelades, hvis det da ellers er formålet med bestemmelsen, at der i visse helt særlige tilfælde skal være adgang til at dække advokatombudsninger, når advokatindsatsen har ført til, at en forkert afgørelse er blevet ændret til gunst for kvinden.

Særlig bør betingelsen om, at den manglende sagsoplysning ikke må skyldes kvindens forhold, genovervejes. I udkastets specielle bemærkninger til § 5 er det herom anført, at der ikke er lagt op til, at ordningen i de helt særlige tilfælde med en ændret afgørelse skal omfatte advokatombudsninger i sager, ”hvor ansøgeren på grund af sin tilstand ikke selv kan varetage sine interesser.” For Danske Advokater at se, fremstår sådanne sager netop som sager, hvor hensynet til kvindens retssikkerhed gjorde det velbegrundet, at der for kvinden blev antaget advokatbistand til at få omgjort Patienterstatningens forkerte afgørelse.

Det fremgår af lovforslaget, at afgørelser truffet af Patienterstatningen ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed, men alene indbringes for domstolene ved søgsmål mod Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Da domstolsprøvelse dermed er den eneste mulighed for at få prøvet en afgørelse, bør det efter Danske Advokaters opfattelse overvejes, om borgere, der opfylder de økonomiske betingelser for fri proces, som udgangspunkt bør kunne opnå fri proces i sådanne sager, så adgangen til domstolsprøvelse også i praksis er reel.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater